

REFERAT IN - Handicapråd d. 22-03-2024

Mødedato Fredag d. 22. marts 2024 kl. 10:00

Mødested Rådhuset, Kommunalbestyrelsens mødesal

Indholdsfortegnelse

Referat.....	3
--------------	---

Punkt .: Referat

Referat af det årlige statusmøde mellem Handicaprådet og Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarkedet

*Fredag den 22. marts 2024, kl. 10:00
Hvor: Rådhuset, Kommunalbestyrelsens mødesal*

Mødedeltagere:

Repræsentanter fra Handicaprådet

Karin P. Thorsen (Formand)

Arnajaaq Lyng (Næstformand)

Inge Olsvig Brandt (Medlem)

Mathias Knude Brusgaard (Medlem)

Lisa Nielsen (Medlem)

Vivi Anne Christiansen (Medlem)

Afbud:

Cecilie Marie Hardenberg (Medlem)

Riikki Grønvold (Medlem)

Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarked

Inge Olsvig (Formand)

Lone Rosengreen Pedersen (Næstformand)

Dorthe-Marie Mogensen Fontain (Medlem)

Mala Høy-Kúko (Medlem)

Afbud:

Poul Petersen (Medlem)

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked

Ejner Grønvold (Direktør)

Mathias Knude Brusgaard (Fagchef for Handicap og Socialpsykiatri)

Naja Anelouise Heilmann (Sekretær)

Indholdsfortegnelse

1. Velkomst og præsentation	3
2. Gennemgang af statusrapporten fra Handicaprådet	3
A. Uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder	3
i. Tilbud om beskyttet beskæftigelse	3
ii. STU-lignende muligheder	4
iii. Støttepersoner på 0-18 års området	4
B. Bedre borgerforløb	5
i. Pjece over borgernes sagsforløb	5
ii. Overblik over samarbejdet mellem kommunens afdelinger	5
3. Eventuelt	6
3.1 Opfølgning på Handicaprådets orienteringer	6
3.2 Støttemuligheder efter folkeskolens afslutning	6
3.3 Fokus på praktikforløb i specialklasser	6
4. Afslutning	7
5. Bilag	7

1. Velkomst og præsentation

Formanden for Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked bød velkommen til mødet.

Formanden for Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked, som også er medlem af Handicaprådet, understregede, at hendes primære rolle i mødet er som formand for udvalget.

Dorthe-Marie, medlem af Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked, orienterede om, at dette var hendes første deltagelse i det årlige møde med Handicaprådet.

Alle deltagere præsenterede sig selv. Derefter gav formanden for Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked ordet til formanden for Handicaprådet for at fremlægge dagsordenen.

2. Gennemgang af statusrapporten fra Handicaprådet

Formanden for Handicaprådet indledte med at fortælle, at de har udarbejdet en statusrapport om rådets arbejde, og udtrykte håb om, at alle i udvalget har modtaget og læst den.

Formanden for Handicaprådet opsummerede drøftelser fra deres sidste årlige møde med udvalget. Referatet kan findes i det vedlagte bilag.

Statusrapporten fra Handicaprådet blev fremlagt af formanden for Handicaprådet. Rapporten findes i det vedlagte bilag.

Mathias Knude Brusgaard, som medlem af Handicaprådet, assisterede formanden ved at uddybe forskellige emner for at sikre, at udvalget er fuldt informeret om, hvad rådet betragter som vigtigt.

A. Uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder

i. Tilbud om beskyttet beskæftigelse

Formanden for Handicaprådet indledte med at forklare, at ikke alle handicappede borgere har mulighed for at arbejde eller tage en uddannelse på almindelige vilkår. Under det sidste statusmøde præsenterede Majoriaq deres indsats indenfor beskæftigelse og uddannelse for personer med handicap i Kommuneqarfik Sermersooq. Det blev tydeligt, at de har begrænsede ressourcer, rammer og undervisere. På baggrund af disse udfordringer har rådet drøftet muligheden for beskyttet beskæftigelse og værksteder.

Diskussionen i rådet har fokuseret på, om det nuværende tilbud af aktiviteter og samvær kan ændres, så det med tiden tilbyder flere muligheder for beskyttet beskæftigelse. Dette skyldes også et fald i antallet af brugere, der benytter sig af tilbuddet.

Formanden for Handicaprådet nævnte, at Kammagiit, som i øjeblikket ikke anvendes meget, potentielt kunne bruges og omdannes til et sted for beskyttet beskæftigelse.

Fagchef for Handicap og Socialpsykiatri indledte med at fortælle, at der er kommet en ny beskæftigelsespolitik, der støtter op omkring handicaplovgivningen i forhold til at have øje på, at alle borgere har adgang til arbejdsmarkedet og beskæftigelse.

Næstformanden for Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked orienterede om at den godkendte beskæftigelsespolitik indeholder information om dette emne. Formanden for ældrerådet ønsker at få tilsendt den vedtagne beskæftigelsespolitik.

Mathias Knude Brusgaard, der er fagchef for Handicap og Socialpsykiatri fortæller at der tilbydes aktivitets- og samværsmuligheder for borgere i både Nuuk og Paamiut. Han fortæller, at de gør, hvad de kan, i forhold til skabe muligheder for beskæftigelse indenfor de rammer, der er.

Rådet anbefaler, at der sættes fokus på udviklingen af tilbuddene i kommunen, især med hensyn til "Kammagiit". Dette skulle inkludere initiativer for oprettelse af forskellige former for beskyttet beskæftigelse, designet til specifikke målgruppers behov.

Derfor stiller rådet følgende spørgsmål til udvalget: Hvad tænker I om, at kommunen i højere grad fokuserer på at etablere beskyttet beskæftigelsesarbejdspladser og udvikler disse? Hvad er jeres holdning til idéen om at oprette et beskyttet værksted på Kammagiit?

ii. STU-lignende muligheder

Handicaprådet er bevidst om, at der findes muligheder for at gennemføre et STU-ophold i Danmark, som indebærer flere hindringer af forskellige grunde. Rådet håbede, at medlem af handicaprådet, Cecilie M. Hardenberg kunne belyse disse udfordringer med sin hendes indsigt. Desværre har hun meldt afbud.

Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre) har meddelt, at de vil undersøge muligheden for at oprette tilbud der ligner særligt tilrettelagt ungdomsuddannelser (STU), men indtil videre findes sådanne tilbud ikke i landet. Dette efterlader en specifik gruppe af borgere med funktionsnedsættelser uden et passende alternativ.

Selvom opgaven for STU normalt ikke ligger hos kommunerne, står det klart, at der er behov for, at kommunen overvejer at påtage sig en ny rolle i forhold til at tilbyde kompetenceudviklende tilbud. Uden sådanne tilbud står en gruppe unge i vores kommune uden relevante muligheder, hvilket udgør en klar mangel.

iii. Støttempersoner på 0-18 års området

Formanden for Handicaprådet startede med at understrege, at støttempersoner er afgørende for børn med særlige behov og har betydelig indflydelse. Det er vigtigt, at støttempersoner ikke skiftes for ofte. Børnene skal kunne stole på og føle sig trygge ved dem. Problemet med hyppige skift kan skyldes, at støttempersonerne mangler de rigtige metoder til at passe på børnene.

Rådet mener, at løsningen kunne være kurser, hvor støttempersonerne lærer nødvendige færdigheder.

Næstformanden for Handicaprådet påpegede en problemstilling vedrørende ordningen for støttempersoner. Kommunens tidligere budgetbegrænsninger har ført til en beslutning om, hvor støttempersoners lønninger blev sat til det laveste mulige niveau.

Dette sikrer, at borgere med handicap præcist ved, hvad de kan forvente, når de henvender sig til kommunen, og hvem de skal i dialog med. En sådan tilgang fremmer gennemsigtigheden og forventningsafstemningen mellem borgere og kommunen.

3. Eventuelt

3.1 Opfølgning på Handicaprådets orienteringer

Formanden for Handicaprådet sagde, at hun er klar over, at udvalgets møder er lukkede, hvilket gør det svært at følge med i, hvad der er blevet drøftet i forhold til deres orienteringerne fra rådet.

Hun understregede vigtigheden af at høre udvalgets mening om de emner, som Handicaprådet har diskuteret. Dette er for at afklare, om rådets fokusområder er i overensstemmelse med udvalgets politiske målsætninger, eller om der er behov for ændrede fokusområder.

Formanden for Handicaprådet sagde, at hun som medlem mangler tilbagemelding eller orientering om de drøftelser fra rådet, der løbende bliver sendt til udvalget. Hun spurgte, hvordan udvalget behandler disse drøftelser, som kommer fra rådet.

Formanden for Udvalget for Arbejdsmarked forklarede, at forvaltningen sender mødereferaterne som orientering til udvalget, hvor de bliver læst og gennemgået. Hun foreslog, at det ville være hensigtsmæssigt for rådet at anmode forvaltningen om status på de sager, de ønsker opdateringer om, når de har truffet beslutninger eller drøftet emner.

Formanden for Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarkedet mener, at det er bedst, hvis opfølgningen foretages gennem forvaltningen, så svar og oplysninger derfra kan gives til rådet. Hun opfordrede rådet til at inkludere "Tilbagemeldinger eller Opfølgningspunkter" som et fast punkt på dagsordenen og selv prioritere opfølgningen på specifikke punkter.

Udvalgsformanden oplyste, at der også er mulighed for at disse emner tages op på deres årlige statusmøde. Det er også her, hvor handicaprådet fremlægger deres årsberetning og orienterer udvalget om deres arbejde.

3.2 Støttemuligheder efter folkeskolens afslutning

Næstformanden for Handicaprådet, Arnajaaq Lyng, ønskede at tilføje et punkt, som hun mener mangler, til den statusrapport, der er blevet sendt.

Handicaprådet har drøftet udfordringerne for unge, der mangler arbejde eller beskæftigelse efter at have afsluttet folkeskolen.

Hun spørger: Hvordan har udvalget tænkt at håndtere børn, der har forladt folkeskolen, og som står uden undervisning og beskæftigelse, indtil de fylder 18 år.

3.3 Fokus på praktikforløb i specialklasser

Næstformanden for Handicaprådet, Arnajaaq Lyng, oplyste, at ifølge gældende bestemmelser tilbydes der praktikforløb for elever i 9. og 10. klasse i specialklasser, som strækker sig over to måneder. Hun påpeger, at ikke alle lærere og vejledere i specialklasserne er opmærksomme på denne mulighed og foreslår derfor, at der øges

fokus på og forbedres kommunikation om disse praktikforløb. Hvordan stiller udvalget sig til denne opfordring?

Direktøren for Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked forklarede, at de to ovenstående punkter ikke var opført på dagsordenen og der ikke var forberedt svar, ville de notere dem og sende dem videre til den relevante afdeling inden for forvaltningen for yderligere håndtering.

Næstformanden informerer om, at årsagen til, at punkterne ikke blev inkluderet, muligvis skyldes, at hun ikke deltog i det seneste møde i handicaprådet.

Udvalgsmedlem Mala Høy-Kúko, som selv arbejder som lærer i en specialklasse, udtrykker sin interesse for specialklasser. Han påpeger, at der er en mangel på uddannede lærere i specialklasserne. Derudover fremhæver han vigtigheden af at øge bevidstheden om mulighederne for praktikforløb for elever i specialklasser. Dette anser han for at være relevant for at forbedre uddannelsesmulighederne.

4. Afslutning

Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked tog de fremlagte oplysninger til efterretning og takkede Handicaprådet for deres bidrag til mødet.

Formanden for Handicaprådet afsluttede ved at takke udvalget for at inkludere rådet i det årlige statusmøde. Hun fremhævede, at Handicaprådets medlemmer frivilligt bidrager med deres tid i at udarbejde anbefalinger til udvalget og understregede vigtigheden af en tovejskommunikation mellem udvalget og rådet, for at fremme en mere givende dialog.

Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarkedet orienterede rådet om, at nogle af de emner, Handicaprådet bragte op, allerede er noget, udvalget er bevidst om og er under løbende drøftelser. Disse emner vil fortsat være i udvalgets fremtidige drøftelser.

Dorthe-Marie, medlem af Udvalget for Velfærd og Arbejdsmarked, orienterede om, at udvalget tager Handicaprådets anbefalinger til sig og vil løbende arbejde på at forbedre de forskellige opgaver.

Til slut orienterede udvalgsformanden om, at de præsenterede oplysninger vil blive gennemgået i samarbejde med forvaltningen for at beslutte, hvordan de relevante emner bedst muligt behandles og fremlægges for udvalget fremadrettet.

5. Bilag

1. Oversigt over dagsorden
2. Statusrapport af Handicaprådets arbejde i 2023
3. Referat af Handicaprådets årlige møde med udvalget den 21-02-2023

Bilag 1 - Oversigt over dagsorden

Dagsordenen inkluderer en række spørgsmål og anbefalinger, som Handicaprådet ønsker at bringe til drøftelse med udvalget.

Dagsorden

1. Velkomst og præsentation
2. Gennemgang af statusrapport fra Handicaprådet
 - a. Uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder
 - i. Tilbud om beskyttet beskæftigelse
 - ii. STU-lignende muligheder
 - iii. Støttepersoner på 0-18 års området
 - b. Bedre borgerforløb
 - i. Pjece over borgernes sagsforløb
 - ii. Overblik over samarbejdet mellem kommunens afdelinger

Spørgsmål og anbefalinger ud fra statusrapporten

Hvad tænker udvalget om at oprette målrettet beskyttet beskæftigelse på Kammagiit, så flere borgere oplever?

Hvad tænker udvalget om lokale kompetenceudviklingsmuligheder for borgere med funktionsnedsættelser?

Hvordan vil udvalget forbedre lokale kompetenceudviklingsmuligheder?

Hvordan tænker udvalget, at kommunen som arbejdsplads kan blive bedre til at rumme borgere med funktionsnedsættelser?

Hvordan vil udvalget arbejde for at presse på, for at Selvstyret opretter STU-tilbud i Grønland?

Rådet anbefaler at forvaltningerne i kommunen udarbejder pjecer til borgere med funktionsnedsættelser, så de lettere kan få overblik over typiske sagsforløb.

Rådet anbefaler at kommunen udarbejder et overblik over samarbejdet i kommunens afdelinger.

Bilag 2 – Statusrapport af handicaprådets arbejde 2023

Statusrapport af Handicaprådets arbejde for perioden januar 2023 – december 2023

På baggrund af Handicaprådets fokus på 'Mulighed for arbejde og uddannelse' startede Handicaprådet 2023 med at mødes med udvalget omkring et oplæg om Majoriaq. Emnet er i løbet af året blevet diskuteret ud fra forskellige perspektiver, og har ledt frem til følgende opmærksomhed og anbefalinger:

Overordnet ser Handicaprådet, at det er svært for borgere med funktionsnedsættelse at finde ud af, hvad de har af muligheder for arbejde og uddannelse, og at der er for få muligheder.

- *Derfor er der brug for et overblik på kommunens hjemmeside, Sullissivik m.m., over hvad der er af uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for personer med funktionsnedsættelser og særlige behov.*
- *Der mangler et tilbud om beskyttet beskæftigelse. Handicaprådet ser, at man med fordel kan oprette det i stedet for det nuværende aktivitets- og samværstilbud Kammagiit.*
- *Der mangler STU, og STU-lignende muligheder i Grønland.*

Ud over det valgte tema, har rådet også løbende drøftet andre emner, der har ledt frem til følgende anbefalinger:

- I kommunens arbejde med onedoor, anbefaler Handicaprådet at
 - Der bliver lavet en pjece over borgernes sagsforløb, så borgerne ved, hvad de kan forvente
 - At der skabes et overblik over samarbejdet mellem kommunens afdelinger, så borgerne kan hjælpes bedre på tværs af snitflader. Fx en opmærksomhed på samtykke fra borgeren til samarbejde på tværs af forvaltninger.
- Støttepersoner på 0-18 års området skal klædes bedre fagligt på til opgaven.

Handicaprådets første møder drejede sig primært om konstituering, præsentation af vedtægter og forretningsorden, en gennemgang af handicappolitikken, samt det at lære hinanden at kende, og høre medlemmernes ambitioner for at sidde i rådet.

Den overordnede ambition for Handicaprådet er at medvirke til at ændre samfundets syn på borgere med Handicap. Rådet vil gøre op med den opfattelse, at borgere med handicap har brug for hjælp og støtte til at klare alle hverdagsopgaver. Rådet vil udbrede forståelsen af, at borgere med handicap ikke skal ekskluderes fra samfundet, men i stedet skal støttes i at blive selvhjulpne, og derved kunne indgå i samfundet på lige fod med andre. Borgere med handicap skal have mulighed for et liv med uddannelse, arbejde, eget hjem m.v.

Rådet har udvalgt en række temaer, som de vil fokusere på:

- Mulighed for arbejde og uddannelse
- Alle har ret til en passende bolig
- Tættere samarbejde mellem kommunen og foreninger med handicaprådet

Rådet har besluttet i 2023 at prioritere arbejdet med fokusområdet: Mulighed for arbejde og uddannelse.

Rådet har endvidere fastsat en række principper for, hvordan de vil arbejde med de forskellige temaer, både for at få afstemt arbejdsprocesserne internt i rådet, men også for at sikre sig, at rådet får involveret de rette, fx gennem borgermøder.

Anbefalinger og opmærksomheder fra Handicaprådet i 2023.

Bilag 3 – Mødereferat fra Handicaprådets og Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarkeds møde

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked

Måned / Dato 21-02-2023

Sags nr: EMN-2021-11561

Sull. / Sagsbeh.: anlh

Dir Tlf: 368156

Mail: SI@sermersooq.gl

Tirsdag den 21. februar 2023, kl. 09:30

Hvor: Rådhuset, Kommunalbestyrelsens mødesal

Mødedeltagere:

Repræsentanter fra Handicaprådet

Karin Thorsen (Formand)

Inge Olsvig Brandt (Medlem)

Mathias Knude Brusgaard (Medlem)

Lisa Nielsen (Medlem)

Cecilie Marie Hardenberg (Medlem)

Riikki Grønvold (Medlem)

Afbud:

Arnajaaq Lynge (Næstformand)

Repræsentanter fra Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarked

Inge Olsvig Brandt (Formand)

Lone Rosengreen Pedersen (Næstformand)

Mala Høy-Kuko (Medlem)

Harald Bianco (Medlem)

Afbud:

Poul Petersen (Medlem)

Julia Lynge Ezekiasen (sekretær)

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked

Ejner Grønvold (Direktør)

Bea Lennert (Fagchef for Arbejdsmarkedsområdet)

Mathias Knude Brusgaard (Fagchef for Handicap og Socialpsykiatri)

Naja Anelouise Heilmann (Sekretær)

Cecilie V. Schierbeck (Fagchef for Myndighedsområdet)

Kirstine Ivarsen (AC-fuldmægtig)

Side 1 af 3

Side 10 af 11

Referat:

1. Velkomst og præsentation

Fagchef for Handicap og Socialpsykiatri bød velkommen og præsenterede dagens program i forbindelse med årsmødet mellem Handicaprådet og Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarked i Kommuneqarfik Sermersooq. Hver deltager præsenterede sig selv til mødet.

2. Handicaprådets virke og opgaver

Fagchef for Handicap og Socialpsykiatri præsenterede Handicaprådets virke og opgaver i henhold til handicaprådets vedtægter.

3. Statusrapport fra Handicaprådet

Statusrapport af Handicaprådets arbejde i perioden mellem 27. september 2021 og januar 2023 blev fremlagt af formanden for rådet – rapporten kan læses i det vedlagte bilag.

4. Muligheder og udfordringer ved beskæftigelse og uddannelse for personer med handicap

Fagchef for Handicap og Socialpsykiatri startede med et kort oplæg omkring borgere i Kommuneqarfik Sermersooq, der har fået beskæftigelsesvederlag i år 2022.

Fagchef for Arbejdsmarkedsområdet holdt oplæg om hvilke muligheder og udfordringer, der er ved beskæftigelse og uddannelse for personer med handicap i Kommuneqarfik Sermersooq.

Tilpasning for personer med særlige behov

Fagchef for Arbejdsmarkedsområdet oplyste, at de fleste skoler, uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser ikke er tilpasset personer med særlige behov for støtte. Majoriaq har ikke medarbejdere med relevante kompetencer i forhold til at arbejde med personer med særlige behov. Der er elever i Majoriaq med særlige behov – både med og uden diagnoser – der stopper deres uddannelse på grund af deres udfordringer fx at indgå i undervisning i større klasser. Derfor er der behov for beskyttede skoler for personer med særlige behov og lærere med relevante uddannelser og forståelse for disse behov.

Folkeskoler og Majoriaq

Fagchef for Arbejdsmarkedsområdet oplyste, at folkeskolerne og Majoriaq er blevet hurtigere til at opsøge og udveksle information med hinanden, da der er kommet mere struktur og koordination på samarbejdet. Dermed kan man hurtigere opsøge og vejlede de elever, der har færdiggjort folkeskolen uden eksamenskarakter.

Formanden for Handicaprådet understregede vigtigheden af, at der udarbejdedes handlingsplaner for eleverne før de bliver færdige med folkeskolen.

Formanden for Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarked ønskede, at skoleafdelingen oplyser, hvad begrundelsen er til, at flere elever færdiggør folkeskolen uden eksamenskarakter.

Udvalgsrejse i Norge

I forbindelse med Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarkeds udvalgsrejse, oplyste udvalget, at personalet i boenhederne for borgere med handicap i Norge har gennemført en specialuddannelse.

Side 2 af 3

Uddannelsen er fleksibelt tilrettelagt og gennemføres i et forløb tilpasset medarbejdernes specifikke opgaver og boenhedernes forskellige målgrupper.

Afslutning

Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarked tog de fremlagte oplysninger til efterretning. Udvalgsmanden takkede Handicaprådet og Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked for deres bidrag til mødet.

Side 3 af 3

Side 11 af 11

